

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ด้วยการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย การเลือกพื้นที่ในการวิจัย ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง วิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือในการวิจัย การควบคุมคุณภาพเครื่องมือ เกณฑ์การให้คะแนน การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รายละเอียด ดังนี้

การเลือกพื้นที่ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกพื้นที่อยู่อาศัยธรรมดาในจังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นสนามในการศึกษา กำหนดหลักเกณฑ์ 3 ประการ ดังนี้

1. เป็นอยู่อาศัยธรรมดาด้านสถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ เมืองโบราณที่มีความเก่าแก่ และมีรากฐานทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ที่ชัดเจน
2. เป็นอยู่อาศัยธรรมดาด้านศิลปะการแสดงที่อนุรักษ์และสืบทอดทางวัฒนธรรม ถือเป็น Unseen มีการแสดงสม่ำเสมอแห่งเดียวในจังหวัดราชบุรี
3. เป็นอยู่อาศัยธรรมดาด้านจิตรกรรมฝาผนัง ที่มีความวิจิตรตระการตาและประวัติความเป็นมาอย่างยาวนาน มีภูมิทรงไทย 9 ห้อง

การเลือกพื้นที่ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตรวจสอบรายชื่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดราชบุรี พบว่า รายชื่อแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีจำนวนมาก ถึง 20 แห่ง

2. จากแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดราชบุรีทั้งหมด ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น และได้พิจารณาเลือกแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม พร้อมกับทำการศึกษานำร่อง (Pilot Study) แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในเบื้องต้น เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการวิจัยครั้งนี้และช่วยให้ผู้วิจัยสามารถเขียนแผนการดำเนินการวิจัยและประเด็นสำคัญตามที่ต้องการวิจัย

3. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยศึกษาจากหนังสือ เอกสาร และข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (Internet) รวมทั้งได้ติดต่อประสานข้อมูลอื่นๆ จากหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลคูบัว องค์กรบริหารส่วนตำบลสร้อยฟ้า องค์กรบริหารส่วนตำบลคลองตากคต ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน ผู้นำชุมชนในพื้นที่ และประชาชนที่อาศัยอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นต้น และได้ข้อมูลเบื้องต้นจากการลงพื้นที่การ

วิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติใน 3 โครงการที่ผ่านมา แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีที่ผู้วิจัยจะใช้เป็นพื้นที่ศึกษาดังรายละเอียดในบทที่ 2 ได้แก่

- 1) วัดโขลงสุวรรณคีรี ที่ตั้งเมืองโบราณและจิปาละภัณฑ์สถานบ้านคูบัว ตำบลคูบัว อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
- 2) วัดขนอนหนังใหญ่ ตำบลสร้อยฟ้า อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
- 3) วัดคงคาราม ที่ตั้งจิตรกรรมฝาผนังและกุฏิทรงไทย 9 ห้อง ตำบลคลองตากุด อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1.1 กลุ่มนักท่องเที่ยว

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอยู่อารยธรรมในจังหวัดราชบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ศิลปวัฒนธรรมในจังหวัดราชบุรี ในปี 2553 มีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี จำนวน 1,115,221 คน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2553)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา โดยการเปิดตาราง Krejcie and Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 384 คน แต่การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน (เก็บข้อมูลทั้ง 3 พื้นที่ คือ 1) เมืองโบราณคูบัว รวมถึงจิปาละภัณฑ์สถานบ้านคูบัว 2) หนังใหญ่วัดขนอน 3) จิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม ของจังหวัดราชบุรี) สำหรับการเลือกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้กระทำโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

1.1.2 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ประชากร

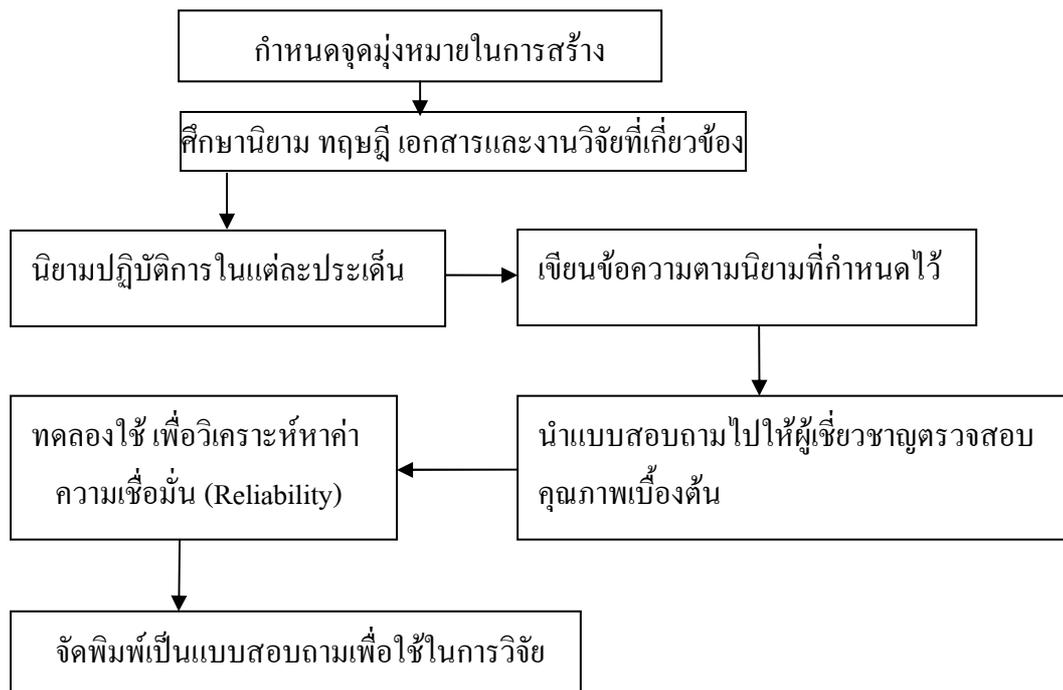
ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดประชากรผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว 3 แห่ง ของจังหวัดราชบุรี จำนวน 110 คน (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดราชบุรี, 2553)

กลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตาราง Krejcie & Morgan (1970 : 608) ได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 86 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปวัฒนธรรม จำนวน 86 คน (เก็บข้อมูล ทั้ง 3 พื้นที่ คือ 1) เมือง

โบราณคูบัว รวมถึงจิปาละกัณฑ์สถานบ้านคูบัว 2) ผนังใหญ่วัดขนอน 3) จิตรกรรม ผาผนังวัดคงคาราม ของจังหวัดราชบุรี) ประกอบด้วย ผู้ประกอบการการท่องเที่ยว (คณะกรรมการ และเจ้าหน้าที่ เจ้าอาวาสวัด นายกองค้การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในพื้นที่

1.2 วิธีการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ 2 ชุด ดังแผนภูมิที่ 9 ดังนี้

แผนภูมิที่ 9 แสดงวิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัย

จากแผนภูมิที่ 9 เป็นการแสดงลำดับขั้นการสร้างแบบสอบถามแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปวัฒนธรรม ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบสอบถาม สร้างแบบสอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทย และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม สำหรับนำไปใช้ในการวิจัย ตามตัวแปรที่กำหนด
2. ศึกษานิยาม ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. นิยามปฏิบัติการของการสอบถามแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จัดทำแบบสอบถามรายชื่อต่างๆ
4. เขียนข้อความตามจุดมุ่งหมายและคำนิยามที่กำหนดให้ครอบคลุม

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในข้อ 4 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป
6. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในจังหวัดราชบุรี จำนวน 30 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (Cronbach)
7. จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นชุดเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการวิจัยใน 2 ลักษณะ คือ ใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบผสมผสานวิธี โดยเครื่องมือเชิงปริมาณเป็นแบบสอบถาม 2 ชุด และเครื่องมือเชิงคุณภาพเป็น แนวทางการสัมภาษณ์ระดับลึก และแนวทางการสนทนากลุ่ม

1.4 การสร้างแบบสอบถาม

1. ชุดที่ 1 แบบสอบถามใช้สอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรีใน 3 แหล่งท่องเที่ยวที่กำหนด แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เป็นลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการเดินทางท่องเที่ยว 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยเกี่ยวกับการเดินทาง ได้แก่ ประสบการณ์การท่องเที่ยว ถิ่นที่อยู่ที่เกิดทางมา ประเภทกลุ่มเดินทาง วิธีการในการเดินทาง สื่อประชาสัมพันธ์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการบริการ ด้านการเดินทาง ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านจุดมุ่งหมายในการเดินทาง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 41 ข้อ

ระดับ 5 หมายถึง ระดับแรงจูงใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับแรงจูงใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับแรงจูงใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับแรงจูงใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับแรงจูงใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Opened End) จำนวน 4 ข้อ

2. ชุดที่ 2 แบบสอบถามใช้สอบถามผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยว แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เป็นลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยว เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ

ระดับ 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เป็นแบบคำถามปลายเปิด (Opened End) จำนวน 6 ข้อ

การควบคุมคุณภาพเครื่องมือ

1. การควบคุมคุณภาพเครื่องมือเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยตรวจสอบข้อมูลของแบบสอบถามเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้ที่ทำการตรวจสอบก็คือผู้เชี่ยวชาญในการวิจัยจำนวน 3 คนเป็นผู้ตรวจสอบ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญ (Subject Matter Specialists) จะใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 คนทำการพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (Hemphill and Westie, 1950 : 325-342 ; พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 117)

+1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าคำถามข้อนั้นสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

-1 เมื่อแน่ใจว่าคำถามข้อนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

หลังจากนั้นให้นำคะแนนที่ได้ในแต่ละข้อมาแทนค่าในสูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย

R หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ถ้าค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้ในข้อใดมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 คำถามข้อนั้นก็มีความสอดคล้องกับเนื้อหาในประเด็นที่ต้องการวิจัย แต่ถ้าค่าถามข้อใดมีค่าดัชนีต่ำกว่า 0.50 คำถามข้อนั้นจะถูกตัดออกไป

นอกจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดราชบุรี จำนวน 30 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นเป็นรายข้อซึ่งในแต่ละชุดจะนำมาทดสอบความเชื่อถือของความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ตามสูตรของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540 : 226) วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม

$$\text{จากสูตรการคำนวณ} \quad \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของกลุ่มตัวอย่างชุดที่ 1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีค่าเชื่อมั่น (r) = .9134 ชุดที่สอง ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีค่าเชื่อมั่น (r) = .8786

เกณฑ์การให้คะแนน

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนมีลักษณะดังนี้

คำตอบ	คะแนนข้อความที่เป็นบวก	คะแนนข้อความที่เป็นลบ
มากที่สุด	5	1
มาก	4	2
ปานกลาง	3	3
น้อย	2	4
น้อยที่สุด	1	5

1) ชุดที่ 1

การให้คะแนนระดับแรงงูใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คิดค่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามที่มีระดับการวัด 5 ระดับ ถัดคะแนนตามสัดส่วนของช่วงคะแนนเท่ากัน (Best & Kahn, 1998 : 247) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ระดับแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับน้อยที่สุด

2) ชุดที่ 2

การให้คะแนนความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คิดค่าคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถาม ที่มีระดับการวัด 5 ระดับ ถัดคะแนนตามสัดส่วนของช่วงคะแนนเท่ากัน (Best & Kahn, 1998 : 247) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. การวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แห่งละ 5 คน กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ เจ้าอาวาสวัดทั้ง 3 แห่ง นายกองจัดการบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนในพื้นที่แห่งละ 5 คน และหน่วยงานภาครัฐ คือ ท่องเที่ยวละก็พิจังหวัด วัฒนธรรมจังหวัด รวม 17 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

1.1 การสร้างเครื่องมือการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการกำหนดร่างแนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นกรอบที่กำหนด ได้แก่

1. สภาพการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดราชบุรี
2. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
3. จุดเด่นและจุดอ่อนของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
4. แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
5. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

2. การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 12 คน

ประกอบด้วย

-เจ้าอาวาส	จำนวน	3	รูป
-นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวน	3	คน
-กำนัน	จำนวน	3	คน
-ผู้ใหญ่บ้าน	จำนวน	3	คน

2.1 การกำหนดคุณสมบัติ

1. ผู้สนทนากลุ่มอยู่ในพื้นที่ไม่น้อยกว่า 1 ปี
2. ผู้สนทนากลุ่มเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
3. ผู้สนทนากลุ่มให้ความร่วมมือในการวิจัย

โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้ง 3 พื้นที่ ได้แก่ 1) เมืองโบราณคูบัวและ จิปาถะภัณฑสถานบ้านคูบัว 2) หนังกู่วัดขนอน และ 3) จิตรกรรมฝาผนังวัดคงคาราม ของจังหวัดราชบุรี เพื่อสนทนากลุ่มหาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพของการท่องเที่ยว แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมอู่อารยธรรมในจังหวัดราชบุรี ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

2.2 การสร้างเครื่องมือการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือการสนทนากลุ่ม ด้วยการกำหนดร่างแนวทางการสนทนากลุ่ม ได้แก่

1. สภาพการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของจังหวัดราชบุรีเป็นอย่างไร
2. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นอย่างไร
3. จุดเด่นและจุดอ่อนของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีอะไรบ้าง
4. แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นอย่างไรบ้าง
5. แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
6. ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก
7. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

2.3 การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ที่ผู้วิจัย นำมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูล คือ 1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) จาก การศึกษานำร่อง 2) การตรวจสอบสามเส้าด้านทฤษฎี (Theory Triangulation) จากแนวคิด/ทฤษฎีมา สนับสนุนการวิจัย และ 3) การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) (Denzin 1978 : 294-304) ด้วยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ได้

ข้อมูลที่มีความถูกต้องและเชื่อถือได้ (Valid and Reliable) เพื่อพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ โดยการหาข้อมูลจากหลายฝ่ายหรือใช้วิธีการหลายวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นเดียวกัน จนกระทั่งได้ความคิดหรือข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นหรือเรื่องนั้นๆ ออกมา (Chare Subjectivity) ตามที่คนส่วนใหญ่เข้าใจหรือรู้สึก นอกจากนี้ผู้วิจัยยังใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลโดยการสอบถามซ้ำ เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในอีกครั้งหนึ่ง อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมากที่สุด

การรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมเชิงปริมาณ

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือถึงนักท่องเที่ยง และผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองใน 3 พื้นที่ที่กำหนด จากแหล่งข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม 2 ชุด
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อกระทงที่สอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามที่ได้ทั้งสองชุด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยทำหนังสือถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อขอเชิญร่วมสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสนทนากลุ่ม พร้อมด้วยการจดบันทึกภาคสนาม (Field Note) และการบันทึกเสียง รวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเสียง ถอดเทปและตรวจสอบความถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและจัดทำรายงานผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ การใช้อธิบายผลการวิจัยด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) สถิติวิเคราะห์ (Analytical statistics)

1.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. การเปรียบเทียบแรงงูใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ t-test ของกลุ่มตัวอย่าง และใช้ F-test (One-way Analysis of Variance) กับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม แบบ Several Observation Per Cell และทดสอบรายคู่ด้วยวิธี เชฟเฟ่ (Scheffe's Method) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ $\alpha = .05$

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของผู้จัดการท่องเที่ยว ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ Independent t-test กับกลุ่มตัวอย่าง และใช้ F-test (One-way Analysis of Variance) กับกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม แบบ Several Observation Per Cell ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของ เชฟเฟ้ (Scheff's Method)

4. การวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ที่เป็นคำถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)